

Stručni događaji / Professional events

Druga međunarodna konferencija o naprednim i sustavnim istraživanjima i drugi specijalizirani znanstveni skup

RANO UČENJE HRVATSKOGA JEZIKA

Druga međunarodna konferencija o naprednim i sustavnim istraživanjima (The 2nd International Conference on Advanced and systematic Research – 2008) održana je u Zadru od 13. do 15. studenog 2008. Organizatori Konferencije i ovo-ga su puta bili Europski centar za napredna i sustavna istraživanja i Učiteljski fa-kultet Sveučilišta u Zagrebu, a predsjedatelj Vladimir Šimović, dekan Učiteljskog Fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Rano učenje hrvatskoga jezika simpozij je održan u sklopu Konferencije, a okupio je stručnjake iz više zemalja koji se bave različitim aspektima ranog uče-nja hrvatskoga odnosno materinskoga jezika. Predstavnici Slovenije, Makedonije i Hrvatske predstavili su svoja istraživanja i viđenja ove problematike hrvatskoga jezika te time pridonijeli vrijednoj razmjeni iskustava i širenju znanstvene aktiv-nosti.

Predsjedatelji drugog specijaliziranog znanstvenoga skupa Rano učenje hr-vatskoga jezika bili su **Ante Bežen i Dunja Pavličević – Franić** s Učiteljskog fa-kulteta Sveučilišta u Zagrebu.

U plenarnom predavanju o temi *Rano učenje i pozitivna psihologija* **Marjanca Pergar Kuščer** iz Ljubljane osvrnula se na ulogu razvojnih karakte-ristika učenika i karakteristika učitelja u procesu ranoga učenja/poučavanja, a s gledišta pozitivne psihologije. Autorica je istaknula značajnost učenikovog isku-stva, zadovoljstva i uspjeha u kontekstu njegova spoznajnog i socijalnog razvo-ja. Analizirajući rezultate istraživanja kreativnosti učenika u svezi s nekim učite-ljevim osobnim karakteristikama, Marjanca Pergar Kuščer navela je toleranciju, kreativnost i empatiju kao važne karakteristike učitelja sposobnih stvoriti ugodno razredno ozračje i pozitivnu motivaciju.

Slijedila su pozvana predavanja profesora Učiteljskog fakulteta u Zagrebu.

Predavanje *Pozitivna psihologija u nastavi hrvatskoga jezika* **Dunje Pavličević – Franić** i **Katarine Aladrović** nastavilo je ton plenarnog izlaganja.

Autorice su predstavile istraživanje provedeno u osnovnoj školi gdje su proučavale uspješnost usvajanja gramatičko-pravopisnih sadržaja s obzirom na to jesu li u nastavu implementirani elementi pozitivne psihologije. Rezultati istraživanja ukazali su kako se induciranjem elemenata pozitivne psihologije u nastavu može utjecati na učenikovo zadovoljstvo, a time i na kreativnost te veći interes za usvajanjem novih gramatičkih sadržaja.

Svojim predavanjem *Povijesno istraživanje ranog učenja hrvatskoga jezika Ante Bežen* je ukazao na povijest organiziranog učenja hrvatskoga jezika dugu više od tisuću godina. Predavač je istaknuo kako se usprkos zavidnoj povijesti učenja jednoga jezika ova tematika do sada nije sustavno istraživala. Pritom navodi kako je prilikom istraživanja ranoga učenja hrvatskoga jezika važan i povijesni razvitak jezične pouke. Naveo je glavne elemente metodologije povijesnog istraživanja rane jezične pouke te donio pregled istraživačkih rezultata u evidentiranju udžbenika i priručnika početnog učenja hrvatskoga jezika do kraja 18. stoljeća.

Evaluacija uspjeha pri obradi lektirnih djela u mlađim razredima osnovne škole predavanje je **Dubravke Težak** i **Marine Gabelica**. Ukazale su na problematiku lektire kao obligatorne literature čiji je glavni zadatak učiniti knjigu dostupnom i privlačnom djeci i izvan učionice. Svojim su istraživanjem pokazale koliko se učenici sjećaju pročitane literature jednom kada ona prestaje biti školska obveza. Autorice su navele kako se analizom dobivenih rezultata dolazi do zaključka da knjige koje propisujemo kao obavezno štivo, uz uobičajena načela poput primjerenosti, književnih i drugih vrijednosti, treba birati i prema učenikom interesu.

Predavanjem o temi *Zavičajno-etnomentalistna funkcija interferencije hrvatske usmene i dječje književnosti – prilog strategiji očuvanja identiteta hrvatskoga jezika u osnovnoškolskim čitankama* **Stjepan Hranjec** i **Andrijana Kos-Lajtman** progovorili su o raznolikosti funkcija koje se mogu prepoznati u diskursima nastalim specifičnim dodirima usmenih i pisanih poetičkih modela. Kao najčešću funkciju autori navode regionalizaciju, tj. funkciju ocrtavanja raznolikih etnomentalisteta. Svoje su zaključke popratili primjerima iz osnovnoškolskih čitanki. Autori ovu problematiku smatraju važnom u doba globalizacijskih procesa, a u svrhu očuvanja nacionalnog književno-jezičnog identiteta, ali i osmišljanja strategija očuvanja narodne baštine.

O vrijednom djelu hrvatske književnosti progovorio je **Berislav Majhut** svojim predavanjem pod nazivom *Čudnovate nezgode Šegrta Hlapića: povijest recepcije*. Predavač je upozorio na povijesni slijed, genezu i razvoj ideja vezanih uz interpretaciju ovog djela te pokušaja da se ono smjesti u odgovarajući kontekst. Autor je naveo tri perioda književno kritičkih osvrta gdje se ovo djelo promatralo kao klasično (prema procjeni Matoša), zatim pokušaje smještanja Hlapića u književne nizove te bavljenje njima kao dijelom odnosno djelom dječje književnosti.

Nakon pozvanih predavanja slijedio je rad u dvjema sekcijama (jezik te književnost i mediji). Radove su autori predstavili u petnaestominutnim izlaga-

njima nakon kojih se vodila rasprava. Kako se na Konferenciju prijavio pohvalno velik broj sudionika, rad u sekcijama nastavio se još sljedeća dva dana.

U sekciji vezanoj uz sadržaje jezika autori govorilo se o sljedećim temama:

Dunja Brozović Rončević, Lana Hudček i Milica Mihaljević u izlaganju na temu *Odstupanje od leksikografskih načela u Prvome školskom rječniku* objasnile su probleme na koje su naišle prilikom uređivanja spomenutog rječnika za učenike prvog i drugog razreda osnovne škole, a koji je izrađen u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Urednice su prezentirale načela koja su primjenjivana prilikom izrade rječnika te upozorile na problematiku odnosa primjene leksikografskih načela poštujući načelo primjerenosti, odnosno dobi kojoj je rječnik namijenjen.

U izlaganju komparativne prirode, *Jezične djelatnosti u ranome učenju materinskoga jezika (komparativni pristup: slovenski i hrvatski)*, **Vesna Požgaj-Hadži** analizirala je zastupljenost i položaj jezičnih djelatnosti u ranome učenju i poučavanju materinskoga jezika analizirajući i uspoređujući nastavne programe za slovenski i nastavne programe za hrvatski jezik. Autorica je posebnu pažnju usmjerila ka komunikacijskom pristupu koji je temelj ustroja nastave slovenskoga jezika i tradicionalnijem, gramatičko- pravopisnome pristupu koji još uvijek prevladava u nastavi hrvatskoga jezika, a koji hrvatski program čini neusklađenim s programskim koncepcijama jezičnoga odgoja i obrazovanja u ostalim europskim zemljama.

Vlasta Erdeljac i Jana Willer-Gold u svome su izlaganju o temi *Eksplisitno i implicitno u učenju jezika: lingvistička perspektiva* pažnju usmjerile na lingvističku kompetenciju s osnovnom namjerom da se uz pomoć lingvističkih pretpostavaka pokuša protumačiti učenikovo stjecanje različitih jezičnih znanja. Lingvističku su kompetenciju predškolskog djeteta pritom razložile na implicitno, eksplicitno i metajezično znanje. Autorice su razmatrale metode poučavanja kojima bi se omogućila veća učinkovitost: funkcionalno-komunikacijska, revidirana normativno-gramatička i proširena funkcionalno-komunikacijska metoda.

Rezultate kvalitativne analize sastavaka dvojezičnih učenika od 2. do 8. razreda osnovnih škola u Pečuhu, Budimpešti, Dušnoku i Bačinu **Irena Vodopija i Lidija Bakota** iznijele su u svome izlaganju o temi *Sadržajne i jezične odlike samoopisa dvojezične djece*. Autorice su se bavile ortografskim, ortoepskim, gramatičkim i stilističkim pogrješicama koje se javljaju kod dvojezičnih učenika s ciljem da se utvrde i analiziraju učeničke pisane kompetencije na hrvatskom jeziku, jezične i stilske pogrješke dvojezičnih učenika te pogrješke koje su posljedica interferencije dvaju jezika.

Utjecaj kognitivnoga razvoja na jezičnu kompetenciju učenika naslov je istraživanja koje su provele **Dunja Pavličević-Franić, Tamara Gazdić-Alerić i Tatjana Pešić-Ilijaš**. Polazeći od Piagetove teorije kognitivnoga razvoja, prema

kojoj su djeca od sedme do jedanaeste godine u fazi konkretnih operacija, autorice su na primjeru školskih radova učenika od 1. do 6. razreda osnovne škole pokazale razvoj ponajprije komunikacijske kompetencije, kao dijela jezične kompetencije učenika, u odnosu na razvoj djetetove spoznaje. Analizom rezultata istraživanja autorice su ukazale kako pomoću jezičnih elemenata možemo potvrditi postojanje takvih kvalitativnih razlika u mišljenju djece različite dobi, a u istome razvojnom razdoblju.

Jadranka Nemeth-Jajić predstavila je rezultate istraživanja pod naslovom *Učenička postignuća u početnome čitanju i pisanju na kraju prvoga razreda osnovne škole*, a kojim se željelo utvrditi postoji li povezanost između stupnja ovladanosti čitanjem i pisanjem i početnica po kojima su učenici svladali te vještine. U istraživanju se pažnja usmjerila na tri različite korištene početnice, a osobita pozornost posvećena je brzini i tečnosti čitanja, razumijevanja pročitana, brzini, točnosti i urednosti pisanja.

Tamara Turza-Bogdan i **Vesna Ciglar** svojim su izlaganjem na temu *Leksičko-semantičke kompetencije učenika za stvaranje sinonimskih nizova u prvom razredu* predstavile istraživanje učenikovih mogućnosti stvaranja sinonimskih nizova na početku školovanja. Autorice su tijekom izlaganja naglasile važnost vježbi sa sinonimima u nastavi hrvatskoga jezika radi razvoja komunikacijske kompetencije učenika. U zaključku su navele kako se pomoću rezultata dobivenih ovim istraživanjem mogu osmisliti metodičke strategije za razvijanje leksičko-semantičke kompetencije učenika od prvoga razreda osnovne škole.

Vesna Budinski postavila je pitanje udjela nepromjenjivih vrsta riječi u korpusu jezika učenika prvoga razreda osnovne škole. Istraživanje na temu *Jezične kompetencije učenika prvoga razreda u pisanome jeziku: uporaba prijedloga, priloga, veznika, uzvika i čestica* provela je na pisanim radovima učenika prvih razreda, a rezultate istraživanja interpretirala kao dio slike jezičnog razvoja u skladu s kronološkom dobi učenika, a koji nam može pomoći u odabiru primjerenih postupaka za snaženje dječjega pisanoga jezičnoga izražavanja.

Vesna Grahovac-Pražić u svojem je izlaganju *Početnica kao čimbenik postignuća u čitanju i pisanju* predstavila rezultate istraživanja kojim je tražila povezanost postignuća u čitanju i pisanju s obzirom na korištenu početnicu. Istraživanjem je utvrdila stupanj ovladanosti učenika čitanjem i pisanjem na kraju prvoga razreda, promatran kroz brzinu čitanja, razumijevanje teksta i ovladanost pisanjem, uz analizu (ukupno triju) početnica po kojima su ispitani učenici radili tijekom godine.

Martina Kolar Billege predstavila je istraživanje na temu *Kvantitativni pokazatelji postignuća u čitanju i pisanju na kraju prvoga razreda*. Istraživanje se temeljilo na utvrđivanju vremena koje je potrebno učenicima na kraju prvoga razreda osnovne škole da pročitaju tekst određene dužine. Autorica je posebnu pažnju usmjerila na ispitivanje značajnosti razlike u trajanju čitanja, količini prepisanoga teksta i broj pogrešaka s obzirom na spol, mjesto školovanja (Osijek,

Zagreb) te različite početnice korištene u radu s učenicima. Također, autorica je usporedila ocjenu općeg uspjeha s uspjehom iz Hrvatskoga jezika te s ispitanim vještinama učenika (trajanje čitanja, količina prepisanoga teksta i broj pogrješaka).

Emilija Reljac Fajs i **Maja Verdonik** svojim su izlaganjem *Poticanje razvoja predčitalačkih vještina u djece predškolske dobi* predstavile ciklus od deset radionica dječjih vrtića Centra za predškolski odgoj Zamet u Rijeci za djecu i njihove roditelje u kojima se provodi niz interaktivnih igara s ciljem razvoja predčitalačkih vještina djece.

Mito Spasevski u izlaganju na temu *Modeli bilingvalnog obrazovanja djece predškolskog uzrasta u Republici Makedoniji* govorio je o modelima dvojezičnog odgoja implementiranim u predškolske ustanove u Republici Makedoniji s ciljem razvoja visoke razine dvojezičnosti u govoru predškolske djece.

Vladimira Velički, **Damir Velički** i **Jelena Vignjević** prezentirali su rezultate istraživanja pod naslovom *Prisutnost i upotreba germanizama u govoru djece rane dobi na širem zagrebačkom području*. Autori su istraživali govor djece od četvrte do šeste godine usredotočivši se na prisutnost germanizama kao sastavnog dijela aktivnog leksika.

Marja Bešter Turk u izlaganju *Primjerenost i pravilnost tekstova u nastavnom gradivu za nastavu jezika iz predmeta Slovenski jezik u osnovnoj školi u Republici Sloveniji* bavila se pitanjem tekstova koje nudimo učenicima, a sa zadatkom da ostvarimo nastavne ciljeve definirane u nastavnome planu, naglasivši kako je osnovni cilj nastave jezika iz predmeta slovenski jezik razvijanje komunikacijske kompetencije. Autorica naglašava važnost učitelja u procjeni tekstova kojima će se koristiti te navodi niz polazišta koji se pritom moraju uzeti u obzir (primjerenost za učenike, uvažavanje tekstne vrste, okolnosti, jezične pravilnosti i druge).

Jelena Vignjević i **Sonja Pojer** svojim su izlaganjem *Razvoj predčitalačkih vještina u predškolskoj dobi metodom Plesa pisanja* predstavile progresivni glazbeno-pokretni program razvoja početnih pisačkih vještina, autorice Ragnhild A. Oussoren. Prilikom izlaganja, autorice su izložile rezultate istraživanja kojim su dokazale uspješnost i vrijednost ove metode.

Đuro Blažeka izlaganjem na temu *O primjeni razlikovne gramatike u nastavi hrvatskoga jezika* upozorio je na važnost poučavanja učenika razlikama između njihovog mjesnog govora/interdijalekta i standardnog jezika s ciljem da se kod učenika osvijesti činjenica kako je i njihov interdijalekt uređeni sustav, a ne devijacija standardnog jezika, sa željom da takva spoznaja pridonese manjem broju pogrješaka u uporabi samog standardnog jezika.

Ante Bežen i **Martina Kolar Billege** izložili su rezultate istraživanja provedenog pod nazivom *Zastupljenost pisanih i tiskanih slova u rukopisnim tekstovima učenika osnovne škole* kojim su istraživali odnos uporabe pisanih i tiskanih slova kod učenika 4. i 8. razreda osnovne škole. Autori su analizirali školske

bilježnice i zadaćnice učenika iz nekoliko nastavnih predmeta te ukazali na sve češću pojavnost uporabe tiskanih slova u rukopisu.

Ante Selak pozabavio se pitanjem (opravdanosti) aktualne pravopisne konfuzije odnosno supostojanjem nekoliko jednakovrijednih pravopisnih priručnika te utjecajem istih na školu/učitelja/učenika. Izlaganjem o temi *JAT između dogme i utopije* pitanje upornih promjena unutar standardnog jezika oprimirio je na refleksu jata.

Ante Bežen i Bogdanka Conjar izložili su rezultate istraživanja pod naslovom *Struktura po vrstama riječi u pisanim sastavcima učenika prvoga razreda osnovnih škola u Karlovcu* kojim su istraživali pojavnost promijenjivih i nepromijenjivih riječi u sastavcima ispitanih učenika prvih razreda. Prilikom analize rezultata autori su ukazali na razliku uspješnosti i s obzirom na spol ispitanika, gdje je prosječan broj riječi koje su napisale djevojčice statistički značajno veći od prosječnog broja koje su napisali dječaci.

Ružica Jembrešić izlaganjem pod nazivom *Projekt vanjskog vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika 4. razreda osnovne škole u školskoj godini 2007./2008.* pokazala je rezultate istraživanja vezanog uz vanjsko vrjednovanje kvalitete obrazovanja. Istraživanje je proveo Nacionalni centar za vanjsko vrjednovanje obrazovanja, između ostalog s ciljem utvrđivanja razine stečenih znanja, vještina i sposobnosti učenika iz pojedinih nastavnih predmeta.

Radom *Komunikacijsko-funkcionalni pristup glagoljskom pismu i zavičajnim glagoljskim spomenicima u osnovnoškolskoj nastavi Ivica Vigato* se založio za veću prisutnost glagoljice i glagoljskih spomenika u školi te komunikacijsko-funkcionalnom pristupu koje bi učenicima omogućio veće kompetencije nad takvim sadržajima. Izlagač je naveo primjere uspješno izvedene projektne i integrirane nastave te zaključio kako bi takve nastavne strategije potakle veću učeničku suživljenost sa zavičajnom kulturom, nacionalnim i kulturnim identitetom te važnosti očuvanja hrvatskoga jezika.

Katarina Aladrović i Blaženka Šimović izložile su rezultate istraživanja *Slobodne aktivnosti u ranome učenju hrvatskoga jezika i književnosti u osnovnoj školi*. Autorice je zanimalo koje sve slobodne aktivnosti postoje uz nastavu hrvatskoga jezika u nižim razredima osnovne škole, koliko su učenici zainteresirani za odlazak na te aktivnosti te koliko učenici vole nastavu hrvatskoga jezika s obzirom na to pohađaju li slobodne aktivnosti vezane uza nj ili ne. Također, ispitani su stavovi učitelja, njihova motiviranost i obučenost za vođenje takvih aktivnosti te uključuju li u nastavu elemente humanističke edukacije i metode pozitivne psihologije.

Vladimir Kuharić je u izlaganju pod nazivom *Jezično-likovni standardi u početnom čitanju i pisanju hrvatskoga jezika* objasnio istraživanje analize grafičko-tipografskih apsekata korpusa hrvatskih (povijesnih) početnica na latiniци tiskanih od 1527. do 1881. godine te aktualnih udžbenika hrvatskoga jezika za prvi razred osnovne škole u aktualnoj školskoj godini. Autor je objasnio koja će

biti glavna polazišta istraživanja kvaliteta tipografije i istraživanja likovnosti udžbenika te naveo da će se ona promatrati kroz mjerila vrjednovanja tipografije, pisma i likovnosti.

Siniša Reberski izložio je rad *Slovni standardi u početnicama* u kojem analizira i kritizira postojeće početnice. Osvrće se na nedostake (primjerice nedostatak uputa pri pisanju pojedinih slova) i grješke (uporaba pisanih slova izvedenih uz pomoć računala) i sl. Autor je također naveo dobre segmente pojedinih početnica (postojanje priručnika za učitelje i slovarice) te zaključio kako treba postaviti standarde za rukopisno i tiskarsko pismo u ranom učenju jezika.

Usporedno sa sekcijom jezika, održavale su se sekcije književnosti i medija na kojima su izlagači prezentirali svoja istraživanja, zaključke i iskustva iz ovog područja ranog učenja hrvatskoga jezika.

Ivana Lauš i **Smiljana Narančić-Kovač** izložile su rezultate istraživanja čitanja i razumijevanja slikovnice pod nazivom *Razumijevanje priče i diskursa u narativnoj slikovnici na engleskom kao stranom jeziku*. Autorice su navele kojim se strategijama pri prvom čitanju nepoznatog teksta na stranom jeziku služe ispitanici kako bi razumijeli priču koja je u slikovnici prikazana putem kombinacije dvaju odvojenih diskursa, vizualnoga i verbalnoga.

Blagica Petrovska je u izlaganju pod nazivom *Nastava književnosti i suvremene metode i tehnike za čitanje i pisanje u nižim razredima osnovne škole* progovorila o problemu slojevitosti književnih tekstova koje koristimo u nastavi s učenicima te modelima kojima možemo utjecati na uspješniju učeničku recepciju i razumijevanje književnosti.

Ester Vidović je izložila rad o temi *Učenje engleskoga jezika u ranoj dobi pomoću pjesmica*. Navodi kako se u četvrtoj godini učenja engleskoga jezika veća pažnja posvećuje usvajanju govornoga jezika, pravilnoga izgovora i intonacije, a u manjoj mjeri gramatici te su stoga upravo pjesmice izvrstan medij za provođenje raznih vježbi usvajanja i učvršćivanje vokabulara.

Sanja Vrcić-Mataija u izlaganju *Slika djetinjstva u dječjem romanu* istražila je sliku urbanog djetinjstva u dječjim romanima objavljenima u posljednjem desetljeću dvadesetoga stoljeća. Autorica je promatrala identitet i položaj dječjeg lika unutar suvremenoga obiteljskog diskursa te analizirala jezik i pripovjedni stil.

Izlaganjem na temu *Film u ranom učenju hrvatskoga jezika* **Maja Verdonik** prikazala je izbor filmova predviđenih Nastavnim planom i programom za nastavu medijske kulture te je predložila i druge filmske naslove kao polazišta u ranom učenju hrvatskoga jezika.

Teodora Vigato je u izlaganju *Dramski odgoj i učenje govora* prikazala dramske radionice kao metode učenja jezika u nastavi jezika i književnosti, posebice radi iskustvenog učenja kojemu se teži u današnje vrijeme.

Sanja Lovrić izložila je rad *Utjecaj medija u dječjim romanima Mate Lovraka tridesetih godina 20. stoljeća* u kojem je prikazala neosporan utjecaj medija kako u Lovrakovim pripovijednim postupcima, tako i u likovima njegovih romana koji su opčinjeni filmom, stripovima, senzacijama iz novina i sl.

Jasmina Dvorski izložila je rad *Metodički pristup medijskoj kulturi u nastavi hrvatskoga jezika u sekundarnom obrazovanju* kojim je razmatrala problematiku nastave medijske kulture u programu nastavnog predmeta hrvatski jezik te moguće metodičke pristupe u medijskoj kulturi koji odgovaraju psihofizičkoj dobi djeteta i njegovim kognitivnim sposobnostima.

Patricia Marušić u radu *Društvene konvencije kao element interpretacije dječje književnosti* istaknula je postojeći problem razlikovanja dječje književnosti kao neodjeljivog segmenta književnosti, odnosno njezin neovisni značaj te navela kako je problematika tog suodnosa rezultatom socioloških, ideoloških i povijesnih promjena. Autorica je spomenula filtraciju (cenzuru i autocenzuru) kojoj su autori djela za djecu skloni kada uzimaju u obzir njihovu moć recepcije, a s druge strane prilagođavajući se nekim književnim i društvenim konvencijama.

Diana Zalar istražila je svijet duhova u hrvatskoj dječjoj književnosti te svoje zaključke izložila pod nazivom *Kućni duhovi u hrvatskoj dječjoj knjizi – bogato iznijansirani, duhovito profilirani opus*. U svome je izlaganju pokazala kako su likovi duhova evoluirali tijekom vremena po svojim fizičkim, karakternim, značenjskim i emotivnim aspektima.

Izlaganjem na temu *Izvannastavno čitanje priča i učenička recepcija kao poticaj za razvoj čitanja* **Sanja Polak** je prikazala rezultate jednomjesečnog projekta, akcijskog istraživanja u kojem su učenici svakodnevno čitali zadanu priču izvan nastave. Autorica je prikazala stavove učenika te procjenu njihove recepcije priča s glavnim ciljem, a to je uvidjeti koliki će broj učenika ostati dosljedan svakodnevnom izvannastavnom čitanju.

Druga međunarodna konferencija o naprednim i sustavnim istraživanjima, ECNSI-2008, održana u Zadru, svojim je opsegom nadmašila prvu Konferenciju održanu prošle godine, također u organizaciji Učiteljskog fakulteta. Brojni sudionici svojim su predavanjima, izlaganjima i prezentacijama omogućili kvalitetno znanstveno i aktivno druženje uz vrijednu razmjenu zaključaka, pogleda i iskustava. Recenzirani radovi sudionika bit će objavljeni u zborniku.

Marina Gabelica